

INFORMATIKA

VA AXBOROT TEXNOLOGIYALARI

10-SINF

Umumiy oʻrta taʼlim maktablarining 10-sinfi uchun darslik

Oʻzbekiston Respublikasi Xalq taʼlimi vazirligi
tomonidan tavsiya etilgan

TOSHKENT – 2021

UO'K 000000
KBK 0000000

F. M. Fayziyeva, D. M. Sayfurov, R. K. Atamuratov, F. R. Tursunova,
S. X. Dottoyev, M. M Tilovova

K 00

"Informatika va axborot texnologiyalari": umumiy o'rta ta'lim
maktablarining 10-sinfi uchun darslik: –Toshkent: Respublika ta'lim
markazi, 2021. – 257 b.

Taqrizchilar:

SHARTLI BELGILAR

Eslab qoling!

Diqqat

Buni bilasizmi?

Uyga vazifa

Mavzu yuzasidan
savollar

Tarixiy
ma'lumotlar

SCAN ME
TO GET TO DIGITAL RESOURCES

<http://...O'ZBEK TILIDA>

DIQQAT!

Darslikni to'ldiruvchi raqamli
tashkil etuvchilarga o'tish uchun
QR code yoki **veb saytdan**
foydalaning.

dr.rtm.uz

Respublika maqsadli kitob jamg'armasi mablag'lari
hisobidan chop etildi.

I BOB. KOMPYUTERNING TEXNIK VA DASTURIY TA'MINOTI

1-dars. Kompyuterning rivojlanish tarixi	5
2-dars. Kompyuterning tashqi qurilmalari	9
3-dars. Xotira va axborotni saqlash qurilmalari.....	13
4-dars. Kompyuterning ichki qurilmalari.....	17
5-dars. Mobil qurilmalar tavsifi.....	20
6-dars. Kompyuterning dasturiy ta'minoti	25
7-dars. Operatsion tizimlar	29
8–9-darslar. Xizmat ko'rsatish dasturlari.....	33

II BOB. ELEKTRON JADVALLAR

10-dars. Elektron jadvalning vazifalari va imkoniyatlari	40
11-dars. Elektron jadvalning elementlari.....	43
12-dars. Elektron jadvallarda matematik amallar va formulalar bilan ishlash	48
13-dars. Elektron jadvallarda matematik va matnli funksiyalarni qo'llash.....	51
14-dars. Elektron jadvallar dasturida turli funksiyalarni qo'llash	55
15-dars. Diagramma va grafiklarni hosil qilish	58
16-dars. Diagramma va grafiklarni tahrirlash	62
17-dars. Ma'lumotlarni tanlash va saralash	63
18-dars. Nazorat ishi.....	67

III BOB. VIDEO MA'LUMOTLAR BILAN ISHLASH

19-dars. Videomuharrir dasturlari va ular imkoniyatlari	70
20-dars. Videomuharrir dasturi interfeysi va loyiha bilan ishlash.....	73
21-dars. Videomuharrirlarda video va fotolarni tahrirlash	76
22-dars. Videomuharrirlarda o'tishlar, filtrlar va chroma key bilan ishlash.....	79

IV BOB. 3D MODELASHTIRISH

23-dars. 3D modellashtirish tushunchasi.....	84
24-dars. 3D grafik muharrirlar va ularning imkoniyatlari	87
25-dars. 3D grafik muharriri dasturi interfeysi va uskunalar paneli.....	90
26-dars. 3D modellashtirish dasturida sahnani boshqarish. 3D model transformatsiyasi	94
27-dars. 3D modellashtirish dasturida 3D	

modelni tahrirlash. Mesh obyektlar	98
28-dars. 3D modellashtirish dasturida material va tekstura bilan ishlash.....	104
29-dars. RP (rapid prototype – tezkor prototiplash) texnologiyasi.....	108
30–31-darslar. 3D panorama	111
32-dars. Nazorat ishi.....	116

V BOB. PYTHONDA DASTURLASH

33-dars. Ro'yxatlar bilan ishlash.....	119
34-dars. Amaliy mashg'ulot	124
35-dars. Kortejlar bilan ishlash	126
36-dars. Lug'atlar bilan ishlash.....	131
37-dars. To'plamlar bilan ishlash.....	135
38-dars. Fayllar bilan ishlash.....	140
39-dars. Amaliy mashg'ulot	144
40-dars. Pythonda grafika bilan ishlash	146
41-dars. Amaliy mashg'ulot.....	149
42-dars. Tasvir bilan ishlash. Animatsiya.....	151
43-dars. Amaliy mashg'ulot	156
44-dars. Pythonda obyektga yo'naltirilgan dasturlash. Sinf va obyekt tushunchalari.....	158
45-dars. Pythonda xatoliklar bilan ishlash	163
46-dars. Pygame. Pygame kutubxonasi. O'yin maydonini tayyorlash.....	167
47-dars. O'yin qahramonlari bilan ishlash.....	171
48-dars. Qahramonlarni harakatlantirish.....	176
49-dars. Qahramonlarni klaviatura orqali boshqarish.....	182
50–51-darslar. Shartli dasturlash. O'yinlar yaratish.....	188
52-dars. Nazorat ishi.....	196

VI BOB. VEB DIZAYN. CSS

53–54-darslar. Veb-sayt prototipini ishlab chiqish.....	198
55-dars. Veb-dizayn asoslari. CSS.....	202
56–57-darslar. Ranglar bilan ishlash	210
58–59-darslar. Matnlar bilan ishlash.....	215
60-dars. Ro'yxatlar bilan ishlash.....	223
61–62-darslar. Blokklar bilan ishlash	226
63-dars. Jadvallar bilan ishlash.....	237
64-dars. Formalar bilan ishlash.....	242
65-dars. Rasmlar bilan ishlash	247
66–67-darslar. Maketlar bilan ishlash	252
68-dars. Nazorat ishi	261

Fayziyeva Maxbubaxon Raximjonovna, Sayfurov Dadajon Muxamedovich,
Atamuratov Rasuljon Kadirjonovich, Tursunova Feruza Raximdjionovna,
Dottoyev Sayfulla Xamidullayevich, Tillovova Muattar Muzapparovna

O'quv nashri

INFORMATIKA VA AXBOROT TEXNOLOGIYALARI

Umumiy o'rta ta'lim maktablarining 10-sinfi uchun darslik

(O'zbek tilida)

Bosh muharrir:

Dizayner-rassomlar:

N. Sadikova

Texnik muharrir:

Sh. Turaxanov

Sahifalovchilar:

Q. Raufov

Musahhihlar:

N. Oymatova

Bosishga 2020-yil 26-avgustda ruxsat etildi. Bichimi 60x84 1/8.

Kegli 12, Roboto garniturada. Ofset bosma usulida bosildi.

Shartli bosma tabog'i _____.

Nashr tabog'i _____. Adadi: _____ nusxa.

Buyurtma raqami: _____